

Etel Adnan

Viisi aistia yhdelle kuolemalle (1971)

Käännös: Pauliina Feodoroff

I

1.

yksi silmä
hirsipuussa
venäläisiä romaaneja lukien
niissä monissa junissa
amerikkalaisissa
tapasin
yhden intiaanin
joka puristi ruumistasi
tammaansa vasten

yksi silmä
odottaen
mahdotonta mutaatiota

2.

sinä liikut
käteni kautta
vesi itki sinun
poissaoloasi

mutta sinä toistuit
hyönteisinä veressäni

3.

joku kertoi
nuoriso
laistaa
lain koura
ei laista New Yorkissa

Mutta Bellevuen sairaala
ei voi olla mikään roskasäiliö
säilöä

voiko se sylkeä ulos
sinun kipusi?

yö köynnöstyy
pahaan
paha
yö tulossa
sen tasalla
vuorten tasalla
pilviä
ja ruumis
purjehtien
arkussa

4.

me olemme vuori
ja minä
syömässä lihaasi
intiaanin manaamaa

se maistuu tulivuorilta

marinoitu
sitruunoissa

unohdan kaiken
paitsi hampaani

muista

sanomalehtimuste

sädekehä hirsipuussa

niin kuin hapanimelä nahka

5.

kuoleman löyhkä jää
kirjoittumatta ruumiseen

välimatka korvani
ja kätteni välillä

on

valtatie

jossa rotukilpailen

toivotta

pääsystä koskaan
sen loppuun.

Sinä olet

II

1.

Ovi avautuu silmään
silmä avautuu jonoon
automobiileja
auringon viemää
vuoren
takana
sisäänsuljettuna meluun

suuret silmät katsovat arkkuun
liikkuvassa jonossa kirjoitettu silmä
kannoit ruumiin
joelle

ja näkyyn

yksi silmä nukkuu vuorovesialtaassa
varjon ympäröimänä
junaan alistuneena

koska uin sen vedessä
minä en halua tätä
hiljaisuutta

2.

kuplaa etsimässä
hiljaisuudelle
laskeuduin Linnunradalle
se oli melun valtatie

kun reikä porataan
muistiini
kadut romahtavat

kun kerään sirpaleet
kaksi vaunua

räjähtää

aivoni
ja naapurin stereoiden risteyksessä

metrot ärjyvät toisilleen

yksi moottori juttelee
lämmityslaitteelle

hänen askelistaan
tiesin kuolemastasi

ja jokainen pieni Chevy
kutsuu minua nimeltä

3.

älä kerro minun olevan koira kun
syön unikon

imppaan bensaa laastareista
kaadan
suklaata valkosipulilla
leivälleni

näsiämetsä kätkee
huumepartion

mitä?

meillä on ylikonstaapeli joka haisee
slummille

annoin sille pennin hän
antoi minulle hikensä
ja molemmat syljimme tielle

makaamme kaktusjuurien alla
intiaanin vieressä
yksikään suitsuke ei pala maassa

vaan ihminen

4.

viilsit kielesi
vesimeloniin

vedessä on verta

maistat veren
jonka ystäväsi jätti saksiin

nuolaisin vuorenhuipun
join sateen

tulin ruusuksi ja suuni
oli kolmas silmä
kivun pesemä

sipulinahkoja
beduiinien maalaamia
syöt

profetoidaksesi
tahrin paluusta
joka menneestä tehtiin

5.

kun käteni on tehty
renkaista
mistä haluat minun pitävän kiinni?

olimme pohjalla
valtameressä
taskulamppujen valossa nahka nahkaa vasten

tanssimassa
kuolemaan asti

harppuuna paljaaseen lihaan
teki laulun

kuolemasta

III

1.

Sinä olet ja minä en
silmässäsi oli
painava esirippu

olit tilassa
jossa tapoin
veljesi

ruumis vietiin Sierroille
2 intiaania pesi sen
lumella
halusin tätä kuolemaa
kaikille ja sinun omillesi

2.

palaneen metallin haju
teki tiensä sinun
tulevaisuuteesi
näin sinut galakseissa
jotka oli lopetettu
kukilla

3.

vain öisin ihmiset voivat
nähdä luodinreiän
minun rinnassani

sen sisällä
on tutka-asema

mittaamassa kuolemistasi

levittäkäämme
hymy
kengänkiillottajapojille

Seison 8. kadulla
elokuvatalon edessä
ja poliisi sanoo:
ystäväsi on maan alla
baby
pääsemme siitä yli.

4.

haamu ratsastaa moottoripyörää
kantaa Marilyn Monroeta
hänen hevostensa luo
hymyssäsi on silmä
tuuma tuumalta Pentothalia
liikkuu läpi
solujesi

liikkuu
voihkien

viisi lasta kantaa kuollutta kärpystä
sen turvapaikkaan
kaktuspuun selkärangan läpi

Rukoilin ettei Amerikka
kuivaisi kosteita huuliaan
ja linja olikin varattu...

5.

Beirut Pariisi New York Berkeley Los Angeles
ristisi asemapaikat

kaupunkien yllä liikkuvat kädet
yksi kerrallaan testaavat teitä

Olit Rimbaud ja Kathy Hepburn
ja me kirjoitimme koraanin
säkeitä sinun

luillasi...

IV

1.

kaloista syntynyt olen kaksi kalaa
vetämässä esiin aivoihisi
kätkeyt hitaat taivaat
yksi silmä pääsi
vuorille
ja tapasi intiaanin

laskuvesi keskellä
syksyn nousua
oli soittoaika
sinun

matkallesi

vahaa ympärillesi sinetöimme sinut
katsoaksemme suoraan
aurinkoon

näimme mustan verhon pyhässä piirissä

5 sormea 5 aistia 5 kynttilää
yhdelle kuolemalle

olla näkemättä enää
paitsi sisäänpäin
olla tuntematta paitsi

oma itsensä

sinetöity
sinetöity
o
meri
ilman vuorovettä

2.

intiaani nuolaisi silmää
ja meistä tuli laiva
eksyneenä tasangoille

Katsoin silmäripsissäsi kasvavia kaktuksia:
otin junan

3.

Annoin posteljoonille nimesi
hän kirjoitti sen jalkapohjiinsa

jalkansa kulkevat paljaina vierailta kivillä

4.

musta tamariski kaivaa tietään
ylös
suhusi ja toisen tulemisesi
sumuntäyteiseen kammioon

loitsi oman kuolemasi suitsuke

5.

niin monet kalat uivat
kylmissä joissa

niin monet auringot ovat vajonneet vesitorneihin

merkkisi on Cancer

V

1.

silmäsi uppoavat Tyyneen valtamereen
leikkaan niiden läpi

sinun ruumiisi kannettiin yli
pensaiden
Shasta-vuorella
ja minun dumpattiin yhteen reservaattiin
joka kantaa nimeäsi

sinun ruumiisi kannettiin
Tamalpais-vuorelle
ja minun hukutettiin Stinsonin
rannalle
Sinun ruumiisi kannettiin
Moctezuma-vuorelle
minun haudattiin johonkin reikään
merenpohjassa

5 puuta meni
arkuntekoon
kunnes kesäsateet huuhtoivat
petaukset

Tepicin valo painoi itsensä
lihasi läpi ja käveli pitkin viittä

haaraa
hermoissasi
se kirjoitti ruumiisi kiveen
intiaanijumalan viereen
polveni palvoivat kumpaakin

2.

nuuskimme joka kiven pensaan ja juuren
jäljittäen lihaasi
luitasi
pieniä palasia Alaskasta
Andeille
mutta Kalifornia oli paikka

jossa minulle puhutaan neljästä vuodenajasta

mutta elän viidennessä
joka on sinun tilasi
ja aikasi

3.

Tulivuori avasi lihasi
ei
ei tulivuori vaan
aurinkovene käsivarsiasi laskeutuen
räjähtäen sormiksi sormet
kantavat niiden liekin
selkärankaani pitkin
kuin tuleensyttyneet silmät
omillaan liikkuen

4.

äänet kulkevat ohi ääneti
kuin planeetat jotka jätämme huomiotta
intiaani johdattaa junaa

ruumis kannettiin
viidellä kämmenen rungolla

viisi yötä
viiden vuorenhuipun yli
rummutus ei loppunut

rumpu rumpu rumpu

5.

ruumiisi valehtelemassa kuolemastaan
pöydällä
hyvin valkoisessa sairaalassa

lähdit yöllä
koputit minun
ikkunaani

peloissasi pelästyttäväsi minua samalla
kun piirsin sinun
silmäsi
muuriin

halusit onnellisuutta sankarillisessa
mittakaavassa
ja kuljin lävitsesi
niin kuin haamu
vain jalkani kohtasivat sinut
valtameren kallioilla
jotka toimivat
niihin
niin kuin
partaveitsi.